

Названі інформаційні ресурси не є вичерпними, але дозволяють задовольнити інформаційні потреби студентів, сформувати в них необхідний рівень інформаційної культури та забезпечити гармонійне поєднання наукової й навчальної діяльності.

Перелік посилань:

1. Кацена Н. Б. Щодо активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів / Н. Б. Кацена, О. О. Горошанська // Модернізація вищої освіти та проблеми управління якістю підготовки фахівців. Науково-інформаційна підтримка навчального процесу : XII Всеукр. наук.-метод. конф., 25 вересня 2015 р. : [тези] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]. – Х. : ХДУХТ. – 2015. – С. 79-80.

ВАЖЛИВІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

*О.В. Кустовська, канд. екон. наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ*

Формування ринкової системи господарювання в Україні відбувається у час комп'ютеризації та інтелектуалізації всіх галузей виробництва, в епоху, коли знання надзвичайно швидко старіють та оновлюються. Тому практика сьогодення вимагає від сучасного навчання нових підходів і світобачення [1]. Педагогічні прийоми та методики, які успішно спрацьовували у недавньому минулому, не завжди є актуальними сьогодні. Нові завдання освіти в країні, що спрямовані на гуманізацію та демократизацію всього навчального процесу, визначають нові пріоритети навчання і виховання студентів, потребують формування ініціативної особистості, здатної до раціональної творчої праці, готової навчатися протягом усього життя, вмотивованої на постійний розвиток.

Інноваційний шлях розвитку суспільства можливо забезпечити лише у тому разі, якщо сформувати покоління людей, які і думають, і діють по інноваційному. Звідси значна увага до загального розвитку особистості студента, його комунікативних здібностей, як то: засвоєння знань, самостійності у прийнятті рішень, критичності та культури мислення, розвитку інформаційних і соціальних навичок [3].

Необхідно зазначити, що сучасна психолого-педагогічна наука визначає життєву компетентність особистості як здатність до якісного життя; розуміння своєї місії як людини, громадянина, що несе відповідальність як за своє життя, так і за майбутнє родини, держави, людства в цілому. Тому до життєвої компетентності вчені відносять уміння пізнавати себе, оточуючий світ; уміння змінювати себе не тільки відповідно до обставин, а постійно рухатись уперед, тобто еволюціонувати духовно і фізично через власне самовдосконалення.

Формування основ економічного мислення, серед яких і формування споживчої компетентності, допомагає студентам не тільки навчатись ефективно орієнтуватись в економічному просторі, а й приймати певні рішення, що стосуються планування своєї освіти, вибору професії, праці, кар'єри, життя в цілому. Це також важливо і для того, щоб бути компетентним у реалізації власних прав, набувати знань та навичок для аналізу економічних подій у країні, розуміти реалії оточуючого світу, орієнтуватись у широкому колі товарів та послуг. Крім того, споживча освіта є ефективним ринковим способом боротьби з бідністю. Навички споживчого мислення дозволяють раціональніше витратити сімейний бюджет, заощаджувати ресурси, в цілому робити свідомий вибір у житті [2].

Програма зі споживчих знань надає навчально-педагогічним працівникам великі можливості творчого росту, оскільки багато непередбачуваних ситуацій в ринковій економіці, а також в сфері споживчої поведінки, виходять за рамки економічного навчального курсу. Тому виникає об'єктивна необхідність постійно вивчати зміни в законодавстві, вміти аналізувати події в економіці та політиці держави, орієнтуватись в попиті і пропозиції на сучасних ринках товарів та послуг.

Формування високої споживчої культури студентів та їхніх батьків може забезпечити навчально-педагогічний колектив вищих навчальних закладів шляхом впровадження у зміст навчально-виховної роботи системного комплексного споживчого виховання. Необхідність створення відповідного навчального середовища, де теорія і практика засвоюються одночасно, дозволить студентам успішно розвивати логічне та формувати критичне мислення, реалізовувати індивідуальні можливості, орієнтуватись на сучасному ринку праці. Тому актуальним стратегічним напрямком дій сучасної освіти потрібно визнати необхідність економічної складової освіти і формування споживчих компетенцій як основи економічного мислення.

Отже, головним ресурсом розвитку країни є людський потенціал, його освіченість і професійна компетентність, моральні і вольові якості. Це проявляється в інтелектуалізації основних чинників виробництва, у переході до економіки, що базується на глибоких знаннях її законів, системному використанні наукових досягнень у процесі соціально-економічного розвитку. Тому важливим завданням вищої освіти стає формування творчої особистості, її підготовка до продуктивної праці, переосмислення мети, основних завдань і принципів освіти.

Ефективне навчання можливе лише за умови, якщо студент у процесі навчальної діяльності і життєвої практики використовує знання, здобуті ним самим. Такі знання глибше запам'ятовуються, свідомо застосовуються, а стимулом їх поповнення слугує внутрішня мотивація школяра. Знання та формування компетенцій не повинні бути відірвані від сучасного життя, їх економічної та соціальної складових.

Перелік посилань:

1. Богачик М. Компетентнісно-зорієнтоване навчання як проблема педагогічної науки та практики / М. Богачик // *Нова педагогічна думка*. – 2010. – № 4. – С. 33-36.
2. Компетентністний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : монографія / [за заг. ред. О.В. Овчарук]. – К., 2004. – 112 с.
3. Модель формування професійної компетентності студента [Електронний ресурс]. – Режим доступу : irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

А.В. Нікітіна, канд. екон. наук

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

За сучасних умов впливу інтеграційних та глобалізаційних процесів постають нові вимоги до високо кваліфікованих фахівців, які здатні оперативнo та з мінімальними втратами приймати нестандартні рішення, діяти творчo і самостійно. Основним засобом формування цих характеристик є самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів, як майбутніх спеціалістів, у тому числі економічного спрямування.

Самостійна робота студентів (СРС) сприяє формуванню креативності, гнучкості, ініціативності, дисциплінованості, точності, швидкості під час аналізу великої кількості інформації, самостійності, почуття відповідальності, необхідних майбутньому фахівцю у навчанні і професійній діяльності у майбутньому. Одним із важливих завдань викладача вищого навчального закладу (ВНЗ) під час викладання дисциплін економічного напрямку є правильне організація СРС, що охоплює не лише базову, наукову, а й відповідну педагогічну його підготовку, вміння активізувати у навчальному процесі пізнавальні сили студентів доцільно [1].

Самостійна робота студентів є одним з найсуттєвіших елементів освітньо-навчального процесу, що передбачає поєднання багатьох видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності, яка здійснюється як під час аудиторних, поза аудиторних занять, без участі викладача, так і під безпосереднім керівництвом останнього.

Сьогодні питома вага СРС найбільша серед інших видів навчальної діяльності студентів після практичної підготовки (може становити від 15 до 55 % навчального програмового матеріалу) та дозволяє розглядати накопичувані знання як об'єкт власної діяльності студента [2].

За цільовим призначенням існують такі основні види СРС [3]:

– вивчення нового матеріалу: читання і конспектування наукових джерел інформації; прослуховування відео-лекцій, вебінарів; перегляд відеозаписів;

– поглиблене вивчення начального матеріалу з дисциплін: підготовка до контрольних, практичних, семінарських, лабораторних робіт;

– вивчення начального матеріалу з дисциплін з використанням елементів творчості та індивідуального креативного підходу: проведення лабораторних робіт з елементами творчості; розв'язання нестандартних типових ситуаційних задач та завдань; виконання розрахунково-графічних робіт і курсових проектів; участь у ділових іграх; складання рефератів, доповідей;

– розвиток та удосконалення теоретичних знань і практичних навичок в контексті виробництва: навчальні практикуми, робота на кафедрі; усі види практик; дипломне проектування; інші види занять.